

Παρουσίαση Καταχώρισης

📄 Νομολογία

📄 Μικτά Ορκωτά Εφετεία

📄 Μικτό Ορκωτό Εφετείο Αθηνών

Αριθμός απόφασης: 55/2019

Το κείμενο που ακολουθεί δημοσιεύεται στον τόμο 2020, σελ. 609

Δικαστής: **Αντωνία Μανιού** (Πρόεδρος Εφετών)

Δικαστής: **Δ. Τράγκας** (Εφέτης)

Δικαστής: **Σ.-Σ. Πανταζόπουλος** (Εφέτης)

Εισαγγελεύς: **Ε. Νικολάου** (Εισαγγελεύς Εφετών)

Δικηγόρος: **Μαρίνα Δαλιάνη** (Δικηγόρος)

Δικηγόρος: **Χ. Λαδής** (Δικηγόρος)

Κείμενο απόφασης

Κατά το άρ. 272 παρ. 1 ΠΚ, όπως αντικαταστάθηκε με άρ. 3 παρ. 1 Ν. 2928/2001, «Όποιος κατασκευάζει προμηθεύεται ή κατέχει εκρηκτικές ύλες ή εκρηκτικές βόμβες με σκοπό να τις χρησιμοποιήσει για να προξενήσει κοινό κίνδυνο σε ξένα πράγματα ή κίνδυνο για άνθρωπο ή να τις παραχωρήσει σε άλλον για τέτοια χρήση τιμωρείται με κάθειρξη». Ως εκρηκτικές ύλες κατά το άρ. 1 στοιχ. ε' Ν. 2168/1993 ορίζονται «τα στερεά ή υγρά σώματα, τα οποία από οποιαδήποτε αιτία υφίστανται χημική μεταβολή και μετατρέπονται σε αέρινες μάζες με συνθήκες υψηλών θερμοκρασιών και πιέσεων με αποτελέσματα βλητικά ή ρηκτικά», ενώ κατά το άρ. 1 στοιχ. στ' του Ν.

2168/1993 ως εκρηκτικός μηχανισμός ορίζεται «κάθε συσκευή, που μπορεί να προκαλέσει έκρηξη οποιασδήποτε εκρηκτικής ύλης». Εκρηκτική δε βόμβα, της οποίας δεν δίδεται ο ορισμός από καμία διάταξη είναι κατά την έννοια της διάταξης του άρ. 272 παρ. 1 ΠΚ η συσκευασία μιας ή περισσότερων εκρηκτικών υλών μετά εκρηκτικού μηχανήματος, ήτοι μηχανήματος δυναμένου να προκαλέσει έκρηξη της εκρηκτικής ύλης για την πρόκληση των βλητικών ή ρηκτικών αποτελεσμάτων αυτής. Στην ουσία οι εκρηκτικές βόμβες δεν αποτελούν παρά εκρηκτικούς μηχανισμούς, και έτσι ως σταθερός εννοιολογικός πυρήνας της εκρηκτικής βόμβας εμφανίζεται το στοιχείο της συσκευής που μπορεί να προκαλέσει έκρηξη οποιασδήποτε εκρηκτικής ύλης (Καϊάφα-Γκιμπάντι, Κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα, έκδ. 2005, σελ. 297). Γίνεται, κατά την κρατούσα άποψη, δεκτό ότι στις εκρηκτικές ύλες περιλαμβάνεται και η βενζίνη αν είναι συγκεντρωμένη σε δοχείο, διότι τότε υφίσταται κατά τους κανόνες της κοινής πείρας κίνδυνος έκρηξης με τη μετατροπή της σε εκρηκτική ύλη διά της ανύψωσης της θερμοκρασίας, καθώς και το ότι είδος εκρηκτικού μηχανισμού αποτελεί και η γνωστή με την ονομασία «βόμβα μολότωφ», ήτοι φιάλη περιέχουσα εύφλεκτο υγρό, που εκσφενδονίζεται με αναμμένο το φυτίλι και προκαλεί με την πτώση της σε σκληρή επιφάνεια έκρηξη, διότι αν και ως τελικό αποτέλεσμα έχει τον εμπρησμό, παρά ταύτα το άμεσο αποτέλεσμά της δεν είναι η πυρκαγιά, αλλά η έκρηξη, δηλαδή η λόγω της ανάφλεξης και της ανύψωσης της θερμοκρασίας βίαιη ρήξη των τοιχωμάτων της φιάλης και η απελευθέρωση αερίου, συνέπεια της οποίας είναι και η μετά την έκρηξη πυρκαγιά (ΑΠ 1265/2012 Νόμος, ΣυμβΑΠ 741/2009 Νόμος, ΣυμβΑΠ 2232/2006 ΠΛογ 2006, 2342, ΣυμβΑΠ 741/2009 Νόμος). Εξάλλου ως κατασκευή νοείται η δημιουργία από πρώτες ύλες εκρηκτικών υλών ή εκρηκτικών μηχανισμών, προμήθεια εκρηκτικής ύλης είναι η απόκτηση με οποιονδήποτε τρόπο εκρηκτικών υλών και εκρηκτικών βομβών, ενώ κατοχή υπάρχει όταν η εκρηκτική ύλη ή ο εκρηκτικός μηχανισμός βρίσκεται στη διάθεση του δράστη, είτε για αυτόν τον ίδιο είτε για άλλον. Απαραίτητο στοιχείο του εγκλήματος του άρ. 272 παρ. 1 ΠΚ είναι η δόλια προαίρεση του υπαίτιου, η οποία έγκειται στη γνώση και θέληση της κατασκευής και της κατοχής εκρηκτικών υλών στις οποίες περιλαμβάνεται, όπως προαναφέρθηκε, και η βενζίνη αν είναι συγκεντρωμένη σε δοχείο, διότι τότε υφίσταται κατά τους κανόνες της κοινής πείρας έκρηξη μετατρεπόμενη σε εκρηκτική ύλη με την ανύψωση της θερμοκρασίας. Πρόκειται για έγκλημα σωρευτικώς μικτό, καθώς μεταξύ των εγκλημάτων της κατασκευής, προμήθειας και κατοχής εκρηκτικών υλών ή εκρηκτικών μηχανισμών υπάρχει αληθής, πραγματική συρροή (ΣυμβΑΠ 294/2011 Νόμος). Σημειώτεον ότι στο άρ. 272 τυποποιούνται σε αυτοτελή εγκλήματα προπαρασκευαστικές πράξεις της έκρηξης (Καϊάφα-Γκιμπάντι, ό.π., σελ. 293, 295).

Στην προκειμένη περίπτωση από την αποδεικτική διαδικασία, τις ένορκες καταθέσεις των μαρτύρων κατηγορίας και υπερασπίσεως, τα έγγραφα που αναγνώστηκαν στο ακροατήριο, τα πρακτικά της πρωτοβάθμιας δίκης που αναγνώστηκαν στο ακροατήριο, σε συνδυασμό με τις απολογίες των κατηγορουμένων αποδείχθηκαν τα εξής: Τις πρωινές ώρες της 5.12.2014 και οι δύο κατηγορούμενοι κατελήφθησαν επί αυτοφώρων να αφαιρούν από κατάσταση ψιλικών στην περιοχή του Ιλίου Αττικής τριάντα κενές φιάλες μπίρας. Λόγω αντιφάσεων που υπέστησαν αυτοί ως προς το που βρίσκονταν πριν τη σύλληψη τους κρίθηκε αναγκαίο να διενεργηθεί κατ' οίκον έρευνα στην κατοικία του πρώτου κατηγορούμενου επί της οδού [...] στο Ίλιον, στην οποία δήλωσε η δεύτερη κατηγορούμενη ότι διέμενε ως φιλοξενούμενη. Κατά την επακολούθησάσα κατ' οίκου έρευνα παρουσία εκπροσώπου της δικαστικής αρχής στην ανωτέρω οικία του πρώτου κατηγορούμενου ανευρέθηκαν εντός του υπνοδωματίου του και κατασχέθηκαν: έξι (6) κενές φιάλες μπίρας, ένα διάφανο πλαστικό μπιτόνι χωρητικότητας 4 λίτρων περιέχον κατά τα 4/5 ποσότητα βενζίνης, ένα πλαστικό μπιτόνι χωρητικότητας 4 λίτρων περίπου περιέχον μικρή ποσότητα βενζίνης, ένα χωνί με έντονη οσμή εύφλεκτου υγρού και πλήθος γαντιών μίας χρήσεως, τα οποία προμηθεύτηκαν οι κατηγορούμενοι σε άγνωστη χρονική στιγμή και από άγνωστο τόπο, αντικείμενα πρόσφορα για την κατασκευή αυτοσχέδιων εκρηκτικών βομβών «κοκτέιλ μολότωφ» (ήτοι αυτοσχέδιων εκρηκτικών μηχανισμών). Τα ως άνω επί μέρους υλικά που ανευρέθηκαν στην οικία του πρώτου κατηγορούμενου, τα οποία πράγματι είναι πρόσφορα για κατασκευή αυτοσχέδιων εκρηκτικών βομβών «μολότωφ», εφόσον δεν χρησιμοποιήθηκαν πράγματι για κατασκευή τέτοιων εκρηκτικών μηχανισμών (βόμβας μολότωφ), δεν αποτελούν εκρηκτικές ύλες κατά την έννοια του άρ. 272 ΠΚ. Και αυτό γιατί πριν την κατασκευή της «βόμβας μολότωφ» τα επί μέρους υλικά από τα οποία πρόκειται να κατασκευαστεί δεν αποτελούν άνευ ετέρου εκρηκτικές ύλες. Είναι δε προφανές ότι οι γυάλινες φιάλες (π.χ. μπίρας), ακόμη και αν αποδειχθεί ότι πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για κατασκευή «βόμβας μολότωφ», δεν αποτελούν άνευ ετέρου εκρηκτικές ύλες, το ίδιο δε πρέπει να γίνει δεκτό, ότι δεν στοιχειοθετείται το έγκλημα του άρ. 272 ΠΚ, και από την απλή κατοχή πετρελαίου ή βενζίνης. Τυχόν διαφορετικό συμπέρασμα, θα παραβίαζε το πνεύμα του άρ. 272 ΠΚ, διότι είναι αυτονόητο ότι δεν μπορεί να γίνει λόγος για αξιόποινη πράξη και δη κακουρηγηματική προμήθεια ή κατοχή εκρηκτικών υλών σε κάθε περίπτωση που κάποιος, π.χ. αγοράζει και κατέχει στο σπίτι του ένα μπιτόνι πετρελαίου για την σόμπα της θέρμανσης ή αγοράζει και μεταφέρει στο ακινητοποιημένο αυτοκίνητο του βενζίνη μέσα σε μπιτόνι. Το συμπέρασμα αυτό στην ουσία δεν αποκλίνει από την προαναφερθείσα κρατούσα άποψη, σύμφωνα με την οποία η βενζίνη περιλαμβάνεται στις εκρηκτικές ύλες, αν είναι συγκεντρωμένη σε δοχείο, και αυτό γιατί ήδη η άποψη εκείνη αποβλέπει στις συγκεκριμένες κατά περίπτωση συνθήκες υπό τις οποίες βρίσκεται η βενζίνη, ώστε να υφίσταται κίνδυνος έκρηξης με την μετατροπή της σε εκρηκτική ύλη διά της ανύψωσης της θερμοκρασίας (π.χ. φιάλη μπίρας γεμάτη με βενζίνη και ένα τεμάχιο υφάσματος προσαρμοσμένο κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η απόληξη τούτου [υφάσματος] να είναι βουτηγμένη). Βεβαίως, όπως προαναφέρθηκε, το ότι τα ευρήματα αυτά προπαρασκευάζουν και προορίζονται για τέτοιες πράξεις δεν αρκεί για τη στοιχειοθέτηση του εγκλήματος του άρ. 272 ΠΚ, καθόσον το εν λόγω έγκλημα δεν συμπεριλαμβάνεται μεταξύ των εγκλημάτων που τιμωρούνται και οι προπαρασκευαστικές τους πράξεις.

Υπό τα προαναφερθέντα πραγματικά περιστατικά, που προέκυψαν από τα παραπάνω αποδεικτικά μέσα δεν στοιχειοθετείται αντικειμενικά το έγκλημα της παράβασης σχετικά με τις εκρηκτικές ύλες (άρ. 272 παρ. 1 ΠΚ) που αποδίδεται με το κατηγορητήριο στους κατηγορούμενους, και συνεπώς πρέπει να κηρυχθούν αμφοτεροί αθώοι της αξιόποινης αυτής πράξης, κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο διατακτικό. [...]